

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301 268
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 154

от 2020 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водоземно съоръжение

находище на минерална вода „Гулийна баня“, с. Баня, община Разлог, област Благоевград има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находище „Гулийна баня“ е разположено в южните и югозападни покрайнини на с. Баня, община Разлог, област Благоевград.

Сондаж № 6 е разположен в имот № 000483 по плана на село Баня, община Разлог.

Формираща среда на минералната вода

Районът около находище „Гулийна баня“ попада в Разложкия басейн, който заема северните части на Местенския грабен и неговото западно продължение - Разложкия грабен. Приблизително в централните части на грабена, между с. Добринище, с. Баня и р. Места на изток, се разкрива подложката на басейна, представена от гранитите и гнайсите на Рило - Западнородопския блок. Като цяло Разложкият басейн е формиран между Рило - Западнородопския блок на север и изток и Пиринския блок на запад и юг.

Минералните извори от находище „Гулийна баня“ са групирани в двата края на термалната зона и са разпределени в западна и източна група. Термалните извори са концентрирани в дъговидна ивица с приблизителни размери 850 на 200 м.

Подхранване на находището

Подхранването става чрез инфилтрация на атмосферните валежи и/или речни води по системите от тектонски нарушения в дълбочина. Източната граница на находище „Гулийна Баня“ съвпада със западната граница на находище „Елешница - м. Св. Варвара - р. Места“.

Зоната на естествено дрениране на находището се намира по поречието на р. Конечица и р. Пихла и се маркира от местоположението на естествените извори. Генералната посока на подземния поток е ЮИ-СЗ.

Колектор на минералната вода

Водовместваща среда са гранитите на Централно Пиринския плутон и частично - гнайсите на Огражденската лито-тектонска единица.

Експлоатационни водоизточници на минералната вода в находището

Експлоатационни водоизточници на находище „Гулийна баня“ са: сондаж № 2, сондаж № 4 и КЕИ № 6, сондаж № 6, сондаж № 7, сондаж № 1 и КЕИ № 4 и КЕИ № 5, КЕИ № 8, извор № 4, КЕИ № 1, КЕИ № 2 „Благата вода“, КЕИ № 7 и сондаж № 3.

Сондаж № 6 е прокаран през 1960 г. на кота 794,72 м и е с дълбочина 236,40 м.

Преминатият от сондаж № 6 геоложки разрез е следния:

- от 0,00 до 4,50 м – пясъчник, дребнозърнест, сив, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 4,50 до 37,50 м – пясъчник, едрозърнест, сив с тънки лигнитни прослойки, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 37,50 до 65,00 м – брекчоконгломерат от гранитни валуни и единични валуни от гнайс, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 65,00 до 66,50 м – пясъчник, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 66,50 до 72,00 м – брекчоконгломерат от грайсови валуни, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 72,00 до 75,00 м – пясъчник, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 75,00 до 82,50 м – брекчоконгломерат от грайсови валуни прослоени на места от едрозърнести пясъчници, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 82,50 до 95,00 м – брекчоконгломерат от грайсови валуни, Неврокопска свита (nvN₂);
- от 95,00 до 222,00 м - гранит, амфиболов, силно напукан, Палеозой (γPz2);
- от 222,00 до 226,00 м - гранит, стрита зона, Палеозой (γPz2);
- от 226,00 до 233,00 м - гранит, силно напукан, Палеозой (γPz2);
- от 233,00 до 251,00 м - гранит, стрита зона, Палеозой (γPz2);

Конструкцията на сондаж № 6 е следната:

- от 0,00 до 3,00 м - обсадено с етернитови тръби с \varnothing 200 мм;
- от 3,00 до 25,00 м - сондирано с \varnothing 159 мм;
- от 25,00 до 43,70 м - обсадено с манесманови тръби с \varnothing 159 мм;
- от 43,70 до 74,70 м - сондирано с \varnothing 146 мм, открит ствол;
- от 74,70 до 112,20 м - сондирано \varnothing 127 мм, открит ствол;
- от 112,20 до 188,45 м - сондирано \varnothing 108 мм, открит ствол;
- от 188,45 до 236,40 м - сондирано \varnothing 89 мм, открит ствол.

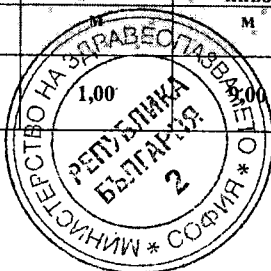
Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-756/07.10.2013 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси на находище на минерална вода „Гулийна баня“, както следва:

Воден блок	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура Т (°C)	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q _{ЕР-1} (л/сек)	Q _{ЕР-2} (л/сек)	Q _{ЕР-3} (л/сек)		Q (л/сек)	ΔТ (°C)	G _{екс} (кДж/с)
Находище на минерална вода „Гулийна баня“ водонапорна система от пукнатинно-жилен тип в Рило – Западно Родопския гранитен масив, изградена от среднозърнести биотитови гранити с палеозойска възраст (γPz ₂)	17,87	26,81	-	39-58,9	Σ 44,68	24-43,9	Σ 7893
	44,6						

и технически възможен дебит на водовземното съоръжение:

Водовземно съоръжение:	Технически възможен дебит	Кота СВН	Допустимо понижение Сдоп.	Допустима дълбочина на водното ниво	Допустима кота на динамичното водно ниво	Температура
	Q (л/сек)	м		м	м	Т (°C)
Сондаж № 6	7,00	804,79	1,00	800	Самонзлив на кота 803,79	58

Каптиране

Шахтата на сондажа е бетонова с размери 3,30 x 1,70 м при дебелина на стените 0,25 м и вътрешните размери 1,20 x 2,80 м. Устието на шахтата е на 0,30 м над кота терен, а дълбочината и под терена е 2,25 м. Железобетонната шахта на сондаж № 6 е покрита с метален капак на кота 795,54 м, който също се заключва и достъпът до съоръжението е ограничен.

Санитарно-охранителна зона

Със Заповед № 6210 от 30 май 1978 г. на министъра на народното здраве са утвърдени охранителните зони и охранителен режим на находище на минерална вода „Гулийна баня“, с. Баня, община Разлог, област Благоевград.

Съгласно § 144а, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите, до приемането на наредбата по чл. 135, т. 6 за определяне на зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води и издаването на заповедите за определяне на санитарно-охранителните зони по реда на посочената наредба, границите и режимите на средния и външния пояс на учредените преди 28 януари 2000 г. санитарно-охранителни зони на находищата на минерални води не се прилагат, а границата на най-вътрешния пояс, когато той е предназначен за защита на водоземно съоръжение, се запазва.

Б. Състав:

<u>1. Аниони</u>	<u>mg/l</u>	<u>eq%</u>
F ⁻	7,41	10,419
Cl ⁻	4,96	3,738
SO ₄ ²⁻	48,35	26,891
CO ₃ ²⁻	31,21	27,794
HCO ₃ ⁻	67,73	29,664
HSiO ₃ ⁻	4,31	1,494
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
Сума:	163,97	~100,00

<u>2. Катиони</u>	<u>mg/l</u>	<u>eq%</u>
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Li ⁺	0,06	0,251
Na ⁺	75,99	95,882
K ⁺	1,36	1,009
Ca ²⁺	1,96	2,837
Mg ²⁺	< 0,12	0,000
Fe-общо	0,04	0,021
Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	79,41	~100,00

Сух остатък при 180°C	233 mg/l
Сух остатък при 260°C	225 mg/l
Електропроводимост при 25° C	353 µS/cm
pH	9,30

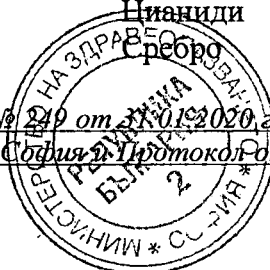
H ₂ SiO ₃	63,61 mg/l
Обща минерализация	303 mg/l
Въглероден диоксид	< 0,03 mg/l
Окисляеми от йод серни съединения	0,13 mg/l
Дебит	7 l/s
Температура	58,5 °C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без утайка, с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,068	Селен	< 0,010
Арсен	< 0,010	Живак	< 0,001
Антимон	< 0,005	Цинк	0,015
Кадмий	< 0,003	Барий	< 0,010
Хром	< 0,005	Бор	0,178
Мед	< 0,050	Цианиди	< 0,010
Никел	< 0,005	Сребро	< 0,050
Олово	< 0,010		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 219 от 01.12.2020 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София. Протокол от контрол на минерална вода № МВ 14 от 08.10.2019 г. на РЗИ Благоевград.

4. Радиологични показатели

Обща α - активност	0,078 \pm 0,018 Bq/l	Радон-222	142,5 \pm 17 Bq/l
Обща β - активност	0,178 \pm 0,020 Bq/l	Естествен уран	0,0043 \pm 0,001 mg/l
Радий-226	0,119 \pm 0,032 Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,1 mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 007a и № W 007b от 22.01.2020 г. на Орган за контрол от вида А при НЦРПЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20 \pm 2 $^{\circ}$ C за 72 ч.	0 КОЕ/см ³	Ешерихия коли при 43 $^{\circ}$ C	0/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37 \pm 1 $^{\circ}$ за 24 ч.	0 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	0/250 см ³
Колиформи при 37 $^{\circ}$ C	0/250-см ³	Сулфитредуциращи клостридии	0/50 см ³
		Псевдомонас аеругиноза	0/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от контрол на води № 1471 от 07.10.2019 г. на РЗИ Благоевград.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № 6, находище на минерална вода „Гулийна баня”, с. Баня, община Разлог, област Благоевград е 303 mg/l. Характеризира се като хипертермална, ниско минерализирана, хидрокарбонатно-сулфатна, натриева и силициева вода, съдържаща флуорид, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

Поради установено високо съдържание на „флуор“ (установена стойност от 7,41 mg/l) водата се определя като **неподходяща за използване за питейно-битови цели.**

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната ниска минерализация и наличието на флуорни, хидрокарбонатни-сулфатно натриеви и силициеви йони.

Питейното балнеолечение с този тип вода оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата намалява лекостепенно хиперацидитета на стомашния сок, ако се приема 60 – 90 минути преди хранене. Наличието на хидрокарбонатно-сулфатни съставки предизвиква така наречената разреждаща секреция в стомашно-чревния тракт, което обуславя едно от най-популярните им въздействия в балнеологията – предизвикват перисталтичен ефект от преразтягане на червата, който води до очистителен ефект. Водата стимулира кинетиката на жлъчните пътища, има противовъзпалително действие и влияе върху секреторната функция на черния дроб и жлъчния мехур, като предизвиква холеретично и по-малко холагононо действие. Сулфатните съставки въздействат върху обмяната на веществата, при затлъстяване чрез очистителния ефект, при захарна болест, като подпомагат пълното изгаряне на въглехидратите и гликогенообразуването, подобряват пуриновата обмяна, като спомагат тяхното пълно изгаряне от организма. Наличието на силиций има адстрингентно и антисептично въздействие и намира приложение за лечение на кожни заболявания. Съдържанието на флуорид над 7 мг/л ограничава използването на водата за питейно балнеолечение.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 35-37 $^{\circ}$ C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни заболявания (хронични гастрити, гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни заболявания (жлъчно-каменна болест, хронични холелитици, холангити, хронични хепатити,

дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични заболявания (хронични пиелонефрити, хронични цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни заболявания (подагра, затлъстяване, захарен диабет и др.).

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс.

При питейно балнеолечение водата е противопоказана до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Инхалационно лечение при хронични заболявания на горните дихателни пътища.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни (в ремисия) ставни заболявания (артроартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулопатии и др.); ортопедични заболявания (за раздвижване при посттравматични и постоперативни състояния); кожни заболявания (хронични дерматити, псориазис и др.); гинекологични заболявания (хронични гинекологични възпаления на женската полова система – стерилитет, метрити, хронични аднексити и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в активен стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да се използва и за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответното temperиране.

В случаите, когато минералната вода от водовземно съоръжение – сондаж № 6, находище на минерална вода „Гулийна баня”, с. Баня, община Разлог, област Благоевград се ползва за цели, различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

Минералната вода не може да бъде използвана за питейни цели.

МИНИСТЪР:

КИРИЛ АНАНИЕВ

